

REDACTIUNEA,
Tipografia și Administra-
țiunea

BRAȘOV, Piața-mare 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscrise nu se returnează.

INSERAȚIE:

se primesc la Administra-
țiunea Brașov și la birou-
rile următoare:

Viena la M. Duker Nachr., Heinrich
Schalek, Rudolf Mosse. — In Buda-
pesta la Eckstein Bernát, Julius Leo-
pold, Blockner I.

PREȚUL INSERAȚELOR:

Un șir pe 20 bani pen-
tru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și învială.
Reclame pe pag. a 3-a 1
șir 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

„GAZETA” apare ZILNIC.
Abonamente pentru Austro-Ungar.
pe un an:

24 cor. pe 6 luni 12 cor. pe trei
luni 6 cor. — N-rii de Duminecă:
patru cor. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20
franci, pe trei luni 10 franci.

N-rii de Duminecă 8 fr. an.
Se poate prenumăra la toate oficiile
de precum și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
La Administrația „GAZETEI”, pe
1 an 20 C. Pe 6 luni 10 C.
pe trei luni 5 C. Cu dusul
acasă: Pe un an 24 Cor. Pe 6 luni
12 Cor. Pe trei luni 6 Cor. Un exem-
plar 10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiile se plătesc înainte.

(Număr de Duminecă 26.)

Telefon: Nr. 226.

Nr. 138. — Anul LXXIII.

Brașov, Vineri-Sâmbătă, 26 Iunie (9 Iulie)

1910.

Lucruri de însemnătate.

Din viața parlamentară de acum a Ungariei două lucruri sunt pentru noi în deosebi de însemnătate: începerea lucrării parlamentului și o nouă alegere de deputat, anume în cercul Ugrei.

Parlamentul.

Parlamentul sau dieta a trecut peste formalitățile începutului, s-a constituit alegându-și prezidentul și ceilalți diregători. Prezident a fost ales Berzeviczy. S-au prezentat apoi 4 proiecte de legi, cari sunt: proiectul de indemnitate, adică cererea guvernului, de-a ii să da împuternicirea de-a aduna banii țării și a plăti cele de lipsă; proiectul pentru recruți (răgute) ca să se poată face asentările, probabil la toamnă; proiectul pentru numărarea sau conscripția poporului, care trebuie să se facă în cele dintâi 10 zile ale anului viitor, 1911. și în sfârșit convenția sau legătura de vamă cu România, care e încheiată, dar trebuie să o aproabe dieta.

Acestea vor veni în desbatere rând pe rând, începând cu cele mai grabnice, cum sunt proiectul de cheltuieli și spese (indemnitate) și cel pentru recruți, căci prin votarea acestora țara iese din starea de ex-lex. Vom avea deci prilej a le face cunoscut cetitorilor noștri mai amănunțit și a arăta desbaterea asupra lor, cum și răul sau binele, ce ni-l vor aduce.

Azi amintim, că înaintea acestor proiecte vine la desbatere așa numitul proiect de răspuns la mesagiul. Adeică iată cum e lucrul: Am amintit în numărul trecut, că deputații s-au dus în Buda, unde M.-Sa regele a deschis dieta prin un mesagiu sau vorbire regală. Aceasta vorbire e făcută de guvern și nu este altceva, decât programul de lucru al guver-

nului. E obicei, că la mesagiul regal dieta să dea un răspuns. În acest răspuns să arată de regulă dorințele dietei și planurile ei.

Mesagiul regal, sau cum am zis programul guvernului e bogat în tot felul de făgăduieli, fericitoare pentru țară. Să făgăduesc felurite reforme, și diferite legi și măsuri nouă, din cari însă puține să vor implini. O știm noi asta din pățaniile trecutului și de aceea zicem: fericit cel ce crede!

Precum este mesagiul, așa e și răspunsul la mesagiul, pregătit de guvern. Să făgăduesc în el toate, ca în mesagiul. Acest răspuns vine la desbatere în dietă zilele aceste. El va fi criticat aspru de opoziție și de deputații noștri, cari asemenea vor prezenta câte un răspuns, în care își vor arăta dorințele și planurile. Cu un cuvânt acum vine la rând răfuiala cu guvernul. De aceea discuția, ce începe acum asupra răspunsului la mesagiul va fi interesantă și de însemnătate și pentru noi. În decursul ei să vor scoate la iveală între altele și volnicile făcute la alegeri.

Alegerea dela Ugra.

În cercul Ugra din Bihor a fost ales de deputat Tisza István. Dar fiind el ales și în Arad, a abzis dela Ugra. Astfel aici să face o nouă alegere. Românii de la Ugra să bage bine de seamă și să nu se lase seduși de vorbele amăgitoare ale perduților Mangra și Roxin.

Despre stările de pe acolo ne luminează următoarea scrisoare, ce o primim:

Oradea-mare, 6 Iulie st. n.

Cum era de prevăzut, contele Tisza a renunțat la mandatul dela Ugra. Partidul guvernamental s'a pus numai decât pe lucru, nu cumva să-i scape cercul la noua alegere și deja a și convocat pe ziua de 10 Iulie st. n. o adunare publică la Ugra.

Ziarele maghiare vestesc, că la această adunare va vorbi contele Tisza, care după espunerea motiveilor, ce l-au determinat să renunțe la acest mandat, va recomanda candidatura unui cutare Bölöni Iózsef. Un lucru, cât se poate de indiferent pentru noi.

Ziarele maghiare mai vestesc însă, că la numita adunare va asista și vicarul Mangra dimpreună cu protopopul cercului, N. Roxin.

Aceasta e ceea ce ne privește. Bine înțelegând, nu din cauza că doar am fi alterați cumva de ținuta trădătoare a acestor doi indivizi, pe cari astăzi nici un om serios nu-i poate considera de demni pentru a-i abate dela calea, pe care au apucat. Ne privește însă, fiindcă numiții Mangra și Roxin lucră într'acolo, ca să fie acompaniați de preoții din cerc, presionându-i pe aceștia să ducă cu sine cât mai mulți alegători români.

Dacă acești doi netrebnici au avut până-acuma norocirea să scape de a-și primi răsplata cuvenită pentru demoralizarea, ce au căsunat prin Bihor, silind preoțimea să lupte contra partidului național român, de data aceasta subsemnatul mă grăbesc a le adresa un: *pân aci și nu mai departe!*

Deșteptarea națională a Bihorului au săvârșit-o *bravii Români dela Ugra, ei* au stat în fruntea luptei impunătoare, ce s'a desfășurat în Bihor până acum, mulți din ei au devenit martirii acestei lupte, suferind temniță și grele pedepse bănești pentru ținuta lor bărbătească.

Și întru cât consorțiul Roxin-Mangra în nemărginita sa nerușinare încearcă a demoraliza, a sparge rândurile chiar ale acestui brav popor dela granița românismului, îl asigur că măsurile de împotrivire nu

vor lipsi, ci se vor aplica fără de nici o cruțare-

Deasemenea îl asigurăm pe contele Tisza, că îi vom răspunde și lui în mod convenit în cazul, că s'ar încerca repetarea infamelor presiuni, abuzuri și terorizări de pân' acuma.

Nu vom tolera compromiterea, luarea în bătaie de joc, sufocarea manifestației de libertate națională a unui popor demn și conștiu de chemarea sa măreață,

Și dacă însuși poporul va ști să pună stavilă teroarei dușmanului, va ști să combată pe trădători, am convingerea că și preoțimea va fi capabilă de a se ridica la același nivel și va preferi să intrunească respectul obștei românești

Demnitatea națională, răspândirea și menținerea moralului național în Bihor, zădărnicierea acțiunii de distrugere și a samsarilor trădători preținde, ca partidul nostru să între în luptă.

Și nu mă indoiesc, că în aceste momente însemnate fiește care Român dela Ugra își va ști datoria sa firească conform devizei sfinte:

Murim mai bine 'n lupte...!

Dr. A. D. Lascu.

De peste săptămână. Afară de întâmplările descrise în articolul din fruntea foaiei, mai sunt de amintit de peste săptămână următoarele:

Clubul deputaților noștri s-a constituit, alegându-și de prezident pe d-l Dr. Teodor Mihali și de secretar pe deputatul slovac Iuriga. Constituirea s-a făcut cunoscută partidelor maghiare, cari au luat-o la cunoștință.

Clubul a hotărât să ia parte la desbaterile dietei. La desbaterea asupra răspunsului de mesagiul, cum și la proiectele de legi amintite în articolul prim, vor lua parte toți deputații noștri, accentuând

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Sfintu-Petru dela Izvorul-Iordanului.

(POVESTE.)

(Fine.)

În chilia de peatră era o masă săpată în stană, și un covor frumos peste dânsa, iar pe covor cartea zilelor lui Petru. În cartea asta a vieții sta scris tot ce are să pătmească omul nostru în lumea asta a lui Dumnezeu.

Toate bine până acum, dar Petru stătu pe gânduri:

— Unde mă duc eu? reîntrebă el. Și deschizând cartea, ceti: «Să te duci, să te războești cu Șuga, feciorul babei Răcoroalei, dușmanul zânei fără tată».

Ce să facă? Porni întrebând din om în om, din sat în sat, din târg în târg, peste țări și mări, până când dădu Dumnezeu și ajunse și la curțile cătelușei elea hapsăna Răcoroalea, care măcaca nu-ai carne de om.

Baba bună bucurată că i-a venit în palmă bucate de ospățare.

— Multămesce dumitale voinice, dar ce mai veste-poveste?

— Venii cu treabă până la Șuga feciorul dumitale.

— Ai!... și ți-i treaba mare, cum văd eu, dar ia poftim în casă de te mai hodinește o leacă, drumețule.

Petru căută în carte și ceti, ceti, mă rog, tot ce-i trebuia lui. Și zice baba:

— Până una alta, ruga-te-aș, dragul mătușei, să iei oamenii aceștia morți, și să-i zvârlii în cuptor să se coacă; eu, mă suiu în pod, că am treabă.

Da Petru știa că cotoroața de babă se suie să-și ascută dinții și zise:

— Aleu, mătușă Răcoroale, da cum socoți dumneata c'ași putea face un una ca asta! Nu vezi dumneata? Căruțul ista-i mititel și scurt și oamenii cât o prăjioacă de lungi. Incape? De, spune și dumneata, se poate?

Baba făcuse niște ochi cât pumnul.

— I, că nepriceput te-a mai făcut mă-ta? Ce dracul, parcă ești venit din pădure! Uite-așa:

Și baba se sui în cărucior, își puse capu 'n pept și genunchii în barbă, și se făcu așa ghem. Lui Petru atăta-i trebuia: mâna pe căruț și fă-i voinice un vânt să se oprească tocmai în fundul cuptorului plin de jăratec. Căruțul duruie, că pe semne era pe șini de fer și baba Răcoroalea plesnește de căldura cea mare, dar nu așa ca un ou, ce se coace în spuză, ci ca o gură de tua umplută întreagă cu pulbere. Iar Șuga feciorul, de la castelul zânei fără de tată cum aude, din vânturi miroasă primejdia și vine văjiind.

— Ce-ai făcut hoțule?

— Faptă bună, poruncită de Dumnezeu.

— Și nu socoți, că vorbești fără măsură?

— Cugetul nu-i în cap și vorbele în gură.

— Ei, băețe, băețe! Ori ești cineva, ori vrei să mă sparii pe mine.

— Cu spaima nu umblu, că nu's din oameni prefăcuți. Ci lasă-ți odată nedumerirea și hai la luptă pe viață și pe moarte. Alege-ți.

— Din arme nu ne-om întrece, că arma-i poznașă; din trântă ne-om întrece, că trânta-i de Dumnezeu lăsată, iar mai înainte să ne punem la masă și să ne ospătam ca frații.

S'au pus bucatele, au eșit ca din pământ, dar Petru gura pe ele n'a pus. Iar când Șuga s'a săturat i-a poftit pe voinicul nostru la trântă. Sta soarele'n prânzul cel mare, când cei doi s'au apucat pe după umere: Hai-hai întâi tot pe loc, pe loc, pe urmă cu brațele tot mai înveninate și cătră amează sbuciume, nu altceva. Pe Petru îl ajunsesse setea și foamea. Și soarele înțepenise deasupra capului și ardea mănios.

De-odată se văzu din brăul Sfântului venind o porumbiță c'o sticlură de apă în unghii.

Stropește mă pe mine, porumbițo,

strigă Șuga cel afurisit, că dacă nu, te-oi ucide.

— Ba răcorește-mă pe mine, zână, zinuță, că pentru tine mi primejduesc zilele. Vezi, Petru știa el din cartea lui tot, ce-avea să i se întâmple. Și cum spun, porumbița se lăsă ușoară și-l răcori pe feciorul dascălului. Petru căpătă putere, apucă pe Șuga-vicleanul de supt coaste și-l întinde pe pământ fără zile. Așa... Pe urmă-l pune în cuptor și-l arde, iar cenușa o zvârle'n vânt, ca nici pulberea să nu se aleagă de dânsul.

Acuma, nimic alta nu-i mai rămânea de făcut de cât se plece spre zâna fără de tată, într'un castel măreț departe-depart. Ca să-l înfrângă pe dânsul greul drumului! Când sufletul te mână ntr'o parte, pornești, și puțintel îți pasă dacă, ai picioare ori nu, dacă ți-i foame, dacă ți-i sete, ori ba.

A mers și-a ajuns și zâna cea năzdrăvană simțându-l pe-aproape, i-a eșit înaintea ca să-i multămească pentru înfrângerea lui Șuga.

— Lasă, nu-mi mai multămi, grăi Petru, că și eu ți suat dator cu ceva. Pe urmă i-a spus și ei de una și alta. Stând așa de vorbă, s'au apropiat din ochi și din inimă, s'au sărutat și s'au strâns în brațe și grăi zâna.

— Petre, logodnică îți sunt dar nevastă nu, până când nu vei învia pe tatăl meu, bolovanul acesta de peatră, vrăjtit de atâția ani de baba Răcoroalea și de feciorul ei.

punctele principale ale programului nostru, înfăptuind volnicile de la alegeri etc.

Dintre mandatele deputaților au fost atacate cu petiții (cereri) la Curie 49. Din partea noastră au fost atacate trei, anume alegerile de la Ighiu, Vințul de jos și Orăștie.

Ajutor fraților bănățeni.

Ajutorarea fraților noștri bănățeni, năpăstuiți de revărsarea apelor, s'a început pe o întinsă scară. Rând pe rând și-au ridicat glasul întru apărarea celor nenorociți mitropolitii și episcopii bisericilor noastre, clubul deputaților noștri și ziarele noastre naționale, apelând prin circulare și apeluri la întreaga suflare românească, să sară cu obolul lor în ajutorul celor rămași orfani și pe drumuri.

Bani au început să trimită din toate părțile și avem credința, că nici un Român de inimă nu se va da înapoi dela un ajutor cât de mic pentru fratele său năpăstuit.

Cu aceiași dragoste se strâng bani frumoși și în România și astfel vedem pe toți Români de bine dând mână de ajutor fraților bănățeni.

La ziarul nostru s'au trimis până astăzi cu totul 344 cor. 60 bani, din cari partea cea mai mare s'au trimis celor nenorociți. Astăzi ne-au sosit încă următoarele ajutoare: dela d-l Ștefan Belindescu, inv. și dela d-l com. Simeon Teodor câte 10 cor.

Deschiderea Filialei „Albina” în Mediaș.

— 5 Iulie 1910.

Filiala institutului de credit și economii „Albina” din Mediaș s'a deschis în 2 Iulie a. c. Un dor realizat, un dor împlinit, care este pentru poporul nostru de pe Târnave de o importanță foarte mare în viața sa economică-financiară și chiar și socială. A fost de asemenea o dorință de mult nutrită a fruntașilor noștri din Mediaș și jur, să se poată bucura de roadele bune ale așezământului nostru celui mai vechiu, mai mare, mai solid financiar — și astăzi vedem, în fine, lucind în litere de aur firma „Albinei” în piața Mediașului, ca un măreț semn de cultură națională.

Noua filială a fost inaugurată în mod solemn de însuși d-l director Cozma, care, însoțit de inspectorul general al filialelor Albinei I. Vătășan, a prezidat prima ședință plenară a comitetului de cenzură, prezentând după o frumoasă vorbire de deschidere, oficios pe cel din dintău dirigent al filialei d-l Anastasiu Boiu și instituind de juriscenzult și delegat al direcțiunii pe d-l Dr. Dionisie Roman. După aceasta d-l director Cozma a predat membrilor din comitetul de cenzură credenționalele, fiind astfel aleși drept sfetnici ai noii filiale d-nii Ioan Moldovan, pro-

topop gr. c., Romul Mircea, protopop gr. ort. Dr. Alexandru Morar, avocat, Ioan Fodoreanu, paroch gr. ort., Atanasie Popoviciu, mare comersant, Dionisie Roman sen. și Victor Mandeal, inginer, căroră, legându-le de inimă prosperarea și ridicarea filialei prin muncă cinstită, le-a dat instrucțiunile necesare și povețe bune. După cetirea normativelor a declarat ședința de încheiată și și-a exprimat cu plăcere convingerea că bărbații puși în fruntea așezământului nou își vor împlini cu sfințenie și cu pricepere munca încredințată mâinilor lor dibace.

La prânzul festiv, care ne-a întrunit în pavilionul restaurantului „Schützen”, a deschis șirul toastelor d-l Dr. Roman, bineventând pe d-l Cosma, sub a cărui cărmă înțeleaptă institutul „Albina” s'a știut ridica la înălțimea celor mai solide și mai vechi așezăminte străine din patrie. D-l director Cosma mulțumește oratorului în cuvinte calde pentru bunele urări.

D-l protopresbiter R. Mircea salută într-o cuvântare frumoasă și binesimțită pe tânărul dirigent Boiu, care răspunde emoționat și mulțumind mai întâiu d-lui director Cosma promite, că își va da și pentru viitor toată silința de a fi vrednic de încrederea manifestată. Ii roagă apoi pe d-nii cenzori și colegi funcționari a-i da mână de ajutor, ca prin muncă comună și bunăînțelegere să poată fi folositori institutului și neamului românesc.

În decursul mesei bogate a mai toastat părintele I. Fodoreanu pentru „Albina” și reprezentanții ei; d-l director Cozma pentru mult meritul revizor general al filialelor d-l Vătășan.

După prânz la oarele 5 d-l director Cozma a fost însoțit de aproape întreaga societate la gară și în dispoziție veselă și înălțată ne-am luat rămas bun dela valorosul bărbat al neamului, în speranța de a-l putea saluta cât mai des în mijlocul nostru. Cu încredere în Dumnezeu și în convingerea, că prin deschiderea filialei acesteia este pusă o nouă piatră solidă la bunăstarea și ridicarea neamului românesc, îi dorim noii filiale din inimă un Vivat, crescat floreat.

D.

Expoziția și examenul internatului de fete din Brașov.

— 8 Iulie n. 1910.

O parte a publicului românesc din Brașov a avut zilele aceste plăcutul privilegiu să admire una din cele mai frumoase expoziții de obiecte din industria noastră de casă, lucrute cu mare sârguință, pricepere și gust de elevele internatului nostru din Brașov sub conducerea abilei lor profesoare, d-șoara *Leontina Popescu*. Expoziția obiectelor amintite în sala cea mare a școlii primare centrale de fete din Brașov, a fost pentru puținii vizitatori o deosebită surprindere și elevare sufletească, și dacă regretăm ceva este, că publicul nostru, fie din ignoranță fie din neștiire, nu i-a dat importanța cuvenită. Intrând în

sala expoziției și aruncând o privire generală asupra nenumăratelor obiecte expuse și aranjate cu mult gust pe pereți și pe mese, am rămas viu impresionat de motivele românești, cari împodobeau majoritatea covârșitoare a lucrărilor expuse. Începând dela cele mai simple țesături și cusături până la cele mai complicate și bogate, toate purtau pecetea gustului neîntrecut al simțului artistic al poporului nostru. În secția de țesături erau expuse diverse pânzături, covoare, perințe de divan, costume românești, săculețe etc. toate lucrute în motive românești și în diferite culori după modele luate din albumurile Comșa, Cosma, Cornescu și Panaitescu. Lucruri întradevăr admirabile atât ca executare cât și ca gust. În altă secție am văzut un număr mai mare de milieuri, fugătoare etc. lucrute în alb în motive românești. O altă secție era încărcată cu diverse lingierii lucrute de elevele școlii, iar o altă secție era destinată pentru costumele moderne croite de eleve sub conducerea d-șoarei directoare *Birăescu*. Toate execuțiuni fine și atrăgătoare, cari ne-au dat o dovadă splendidă despre conducerea pricepută a d-șoarei profesoare și despre sârguința elevelor internatului.

Părăsind sala expoziției am rămas încântați de cele văzute și dacă am regretat ceva este, că această rară expoziție a fost prea scurt timp deschisă publicului. Să sperăm însă că comitetul reuniunii Femeilor române sub conducerea distinsă a d-nei prezidente *Baiulescu* va găsi pe viitor căile și mijloacele, pentru a oferi nu numai publicului român din Brașov ci și străinilor din nou privilegiul de-a admira o atare expoziție frumoasă.

*

Eri după amiază s'au ținut în sala festivă a gimnaziului nostru sub prezidiul părintelui Dr. V. Saftu și în prezența unui public numeros esamenele teoretice și practice ale internatului. Elevele au fost examinate de profesoarele lor d-na M. Popescu și d-șoara *Birăescu* și M. Rusu, dând din toate obiectele răspunsuri foarte frumoase. Corul internistelor a executat de încheiere câteva coruri sub conducerea abilului dirigent d-l inv. N. Stoicovici. După examen s'au oferit publicului în localitățile internatului prăjituri gustoase pregătite de eleve.

Încheind nu putem decât să felicităm cu toată căldura pe membrele comitetului reuniunii și pe harnicele profesoare la rezultatele frumoase realizate în acest an școlar.

Dela adunarea generală a despărțământului Brașov al Asociațiunii.

Raportul comitetului.

(Urmare.)

S'au ținut deci cu totul 16 prelegeri, dar numai în 7 sate. Iar desp. nostru are 24 de agenturi. Și tocmai dorind ca 'n fiecare sat să se țină pe an măcar o prelegere, am îndemnat comitetele agenturilor să țină prelegeri și fără vre-un membru din comitetul dela Brașov. Preotul Aurel Nistor din Arpătac, care a făcut aceasta, ne-a trimis și un raport amănunțit, care este totodată un potrivit program de activitate pentru oricare sat din despărț. Programul întocmit de părintele

Nistor îl poate ușor executa oricare preot ori învățător dela sate, pe care li trage inima să muncească pentru înaintarea în cultură a neamului nostru. De aceea îl expunem și noi pe scurt cu unele adăugări în această dare de seamă a comitetului.

În fiecare săptămână se țin 1—3 prelegeri. Potrivite sunt zilele de Sămbătă și Duminică, seara dela 6—8 în localul școlii ori în case private. Pentru părțile din sat prea îndepărtate de centrul satului, ori în filiele parohiei se va ținea prelegere, când preotul este chemat acolo la vre-o slujbă.

Li se va vorbi țaranilor și muncitorilor despre lucruri religioase, despre țaină, porunci, Sf. Părinți etc. apoi, dacă sunt de față mai mulți bărbați decât femei, o lecție din economie (nutrirea vitelor, arat, sămănat, gunoit, cultura pomilor); dacă sunt mai multe femei decât bărbați li se va vorbi despre chestiuni de igienă (nutrirea, curățenia casei, a corpului, a îmbrăcămintii, țesături și portul național, creșterea morală a copiilor, folosul cârților și al ziarului, cultura legumelor etc.) Li se vor citi tuturor povești de diferiți autori români, din scrierile lui Anton Pann, anecdote, chiar istorioare și nuvele din autori moderni, dacă sunt potrivite, articole de popularizare din ziare, reviste. Dacă prelegătorul va avea grije să înlocuiască la început unele expresii literare cu vorbe corespunzătoare din dialectul țaranilor, atențiunea acestora va rămânea încordată până la sfârșitul prelegerii.

Relativ la bibliotecă: să nu aștepte nimeni, până când va veni țaranul să ceară o carte de citit, ci bibliotecarul să aleagă cartea după interesul și gradul de cultură, pe care-l presupune la un cetitor și să i-o dea. Prelegerea în deosebi e un potrivit prilej de-a împărți cărți de citit.

Să se formeze grupe de băeți și fete, cari să meargă la colindat. Din canii adunați se cumpără apoi cărți și se dăruiesc colindătorilor.

Se pot comanda cârticele cu poezii populare ori anecdote cu prețul de 5—10 bani o cârtică și să se vândă prin fruntașii satului ori prin negustorii români din sat. Câte un negustor mai cu dare de mână poate împărți de anul nou câteva călindare gratuit.

Abonamentul la ziare îl poate face unul din fruntașii satului, adunând banii și trimițându-i ziarului împreună cu adresele abonaților. Ici-colo s'ar putea abona câte unul și la o revistă literară ori economică.

Părintele Nistor a dovedit prin fapte că acest program este executabil. Când el ar fi să se execute în toate satele noastre, atunci rolul comitetelor despărțământurilor s'ar reduce la darea directivei și pentru membrii lui s'ar deschide atunci căi nouă de încercări și muncă.

(Va urma)

ȘTIRI.

Domnii abonați ai foaiei noastre, cari nu și-au reînnoit încă abonamentul pe pătratul al III-iea sunt rugați a-l reînnoi cât mai curând ca să nu li-se întrerupă regulata espedare a ziarului.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei”.

Greva și ziarul nostru. Greva culegătorilor în Brașov e pe sfârșite. În cât pentru tipografia noastră putem zice, că ea se sfârșește în săptămâna aceasta. Ne-a succes a angaja tipografi harnici neorganizați și stabili și săptămâna viitoare ne va fi complet personalul. Numărul de azi e cel din urmă, ce apare cu cuprins mai mic; în săptămâna viitoare el va eși în extensiunea obicinuită.

Totodată vestim cetitorilor noștri, că la dorința mai multora, numărul de Duminică al „Gazetei” va apărea de-acum înainte ilustrat. Deși ilustrațiile ne costă multe paraie, ne impunem aceasta jertfă,

Petru căzu pe gânduri și deschizând cartea zilelor lui citi, citi cu băgare de seamă și se lumină.

— Dă-mi două sticlute, mireasă.

Zâna i le aduse, el le puse 'n brâu, își luă rămas bun și plecă mai departe. Încotro? spre cei doi munți cu acele 'n nouri cerului, dușmani de mii și mii de ani și cari în vrăjmașia lor se bat pururi în capete. Din războirea lor purced două izvoare: unul de apă vie, altul de apă moartă.

I, Doamne, Doamne! bune-or fi apele acelea, dar cine, focul negru, să se poată apropia de munți și să ia un pic, două!

Petru se odihni la picioarele lor și deschizând cartea ceti: »Când va sta soarele cruce, munții vor conțeni lupta pentru o clipă, cine se bizue, iee atuncea apă și fugă.» Feciorul așteptă, soarele ajunse drept de-asupra și cei doi vrăjmași de munți se opriră. Petru se repezi ca un zmeu, luă 'ncele două sticlute apă vie și apă moartă și cu multă bucurie în suflet poroi 'napoi.

Ajunse la castelul dragei lui, stropi stana de piatră întâiu cu apă moartă, pe

urmă cu apă vie și împăratul adormit de atăta amar de vreme, se trezi și se frecă cu palmele la ochi.

— Ii, măi dragii tatei, că mult mai dormii zise el.

Și-i răspunse fata:

— Ei, tătucă, dormeai dumneata mult și bine, dacă nu era voinicul aista să te trezească pe dumneata din moarte iar pe mine să mă scape de rușine.

Pe urmă s'au pus tustrei la sfat și înțelegând împăratul cum stă pricina, împreună mânăle feciorilor și le dădu binecuvântare părintească și dădu veste noroadelor, că peste puțin își va nunti fata.

Și nunta s'a făcut mare și minunată, cu multă veselie și pe-atunci, toate erau din îmbelșugare pe pământ, iar nu ca acum. Mă credeți.

După nuntă, de, trau dragii mei; un năcaz așa, au avut și ei, ca ori și care om, mai ales când muri împăratul, dar multă vreme nu li se ustură inima. A murit? a murit. Dumnezeu să-l erte și pe noi să ne povățuiască. Că vedeți, Petru se ridicase acumă împărat.

Și-a domnit ani și ani spre fericirea

noroadelor, cinci-zeci de ani dacă nu și mai mult. Împăratul a îmbătrânit, împărăteasa așigderă, ba într-o bună zi, cade zâna bolnavă la pat și moare. Petru împărat o îngroapă cu multă jălănie și apoi văzând, că n-are urmaș, alege din cuprinsul împărăției pe unul, voinic la trup și la minte, îl pune în scaun, împarte milă norodului, își ia rămas bun și pleacă în lume.

Și cum era el bătrân, mult i-a trebuit lui să meargă, pân' să ajungă la chilia de piatră de la Isvorul apei Iordanului. Acolo s'a călugărit întru numele Domnului spre ispășirea păcatului cel mare.

După viața de schivnic, Dumnezeu îi încercă de mai multe ori credința și văzându-l că-i sfânt, îl luă cu sine în pământurile tainice ale cerului, unde noroadele sânt cu mult mai multe ca pe pământ, și, cred eu, mai greu de stăpănit ca aicea la noi jos, pe fața pământului negru. Asta-i stântul Petru, care ține în mână cheile rașului.

P. Tudor.

ca să satisfacem dorințele îndreptățite ale publicului nostru.

Cerem deci și de astădată sprijinul binevoitor al onor. noștri cetitori și-i rugăm a răspândi »Gazeta« în cerul prietenilor și cunoscuților lor.

Carte didactică aprobată. Ministrul ung. de culte și instrucțiune publică sub Nrul 63,712 din 1910, lunie în 20, a aprobat *Gramatica limbii românești* (Sintaxă—etimologie—fonetică și ortografie—stil) întocmită după cerințele actuale în două cursuri concentrice pentru școlile primare de *Ioan Dariu*, director școlar în Brașov, ediția VI (și cea mai nouă) din 1909, spre a se folosi în școlile cu limba de propunere română. Se află de vânzare la librăria editoare Ciurcu, precum și în alte librării din țară, în părțile locuite mai mult de Români.

Premiul Nobel oferit împăratului Wilhelm? Corespondentul din Copenhaga al ziarului «Berliner Tageblatt» telegrafiază că ziarele din Copenhaga anunță, că viitorul premiu «Nobel» pentru pace va fi oferit împăratului Wilhelm. Ziarul francez «La Presse» a răspândit zvonul că împăratul Germaniei va candida la premiul Nobel. Zvonul se datorește unei declarații făcute la Stockholm de expresedintele Roosevelt, care a spus că împăratul Wilhelm are dreptul la premiul Nobel, pentru că grație energiei sale s'a împiedicat războiul european, ce era să izbucnească în urma anexării Bosniei și Herțegovinei. Președintele comitetului pentru împărțirea premiului Nobel, Newland, declară însă că zvonul nu e întemeiat, — deoarece candidatura la premiul Nobel nu se poate anunța mai târziu de Februarie, lucru pe care împăratul nu l'a făcut.

Vindecarea sifilisului. Una din cele mai grozave boli lumesti, de care e bătută omenimea, este boala așa numită «sifilis», care până acuma numai cu anevoie se putea lecu. Se pare însă că acum s'a găsit leacul și pentru stăpînire acestei boli, căci de câteva zile toate gazetele și medici din lume se ocupă cu noul și aflat de medicul german Ehrlich, spre care se spune că e în stare să indice chiar și cele mai învechite boli de acest soi. Iată ce spune în privința acestei medicului român Cosmuța din Budapesta, care a studiat timp mai îndelungat efectele leacului medicului Ehrlich:

«Cazurile obicnuite, comune, se curează foarte repede. Cazurile mai grave, unde tratamentul cu hydrarghiriu, calomel era zadarnic, de asemenea. O singură injecție cu preparatul Ehrlich a făcut să dispară, în patru săptămâni, toate rănile unui bolnav, care avea buboie ce puroiau în gât, încât nici nu putea înghiți nimic, nasul îi era mâncat de boală pe dinlăuntru încât i-au căzut oscioarele, pe cap avea răni ulceroase, — în sfârșit nu mai era nici o speranță să fie vindecat omul acesta pe care-l hrăneau pe cale artificială. În cele dintâi patru săptămâni după injecție nu numai că au dispărut toate acestea, dar s'a și ingrășat cu douăzeci de chilograme. Tot așa s'a vindecat un copil de două luni, care se născuse sifilitic, și ale cărui degete erau cangrenate, după o singură injecție.

Deosebita importanță a noului leac este în faptul, că are efect vindecător momentan atât la sifilisul latent cât și la cazurile grave. Causatorul boalei moare în decurs de 24—48 de ore după injecție. Relativ la consecințele sifilisului, cum sunt tabesul și paralisia, profesorul Wassermann din Berlin mi-a declarat că nu crede ca preparatul Ehrlich-Hata să poată ajuta în fazele de degenerare, fiindcă nu este în stare să producă celule ganglionare nouă. Este însă verosimil că pe viitor cazurile sifilitice nu vor mai degenera în tabes și paralizie, și deci preparatul va fi ca profilaxie.

Dacă se vor implini toate nădejdi date de noua invenție, omenirea va trece să fie recunoscătoare genialului bărbat, care a mântuit-o din ghiarele unui dintre cei mai neîndurați dușmani ai ei, și care a redat atâtor oameni nu numai sănătatea, ci și voia de a trăi.

O nouă Insoțire de credit Raiffeisen în comitatul Făgărașului. Ideea salutară a Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiului de a pune la cale înființarea de Insoțiri de credit în fiecare comună românească din acest comitat a trecut granița și în comitatul Făgărașului. Rând pe rând s'au înființat în acest comitat în mai multe comune astfel de Insoțiri, acolo, unde conducătorii conștii de chemarea lor pe lângă hrana sufletească s'au îngrijit și de bunăstarea economică a poporului. O astfel de Insoțire de credit s'a înființat la insistența neobositului secretar al Reuniunii economice din comit. Sibiului a dlui Victor Tordășiu prin stăruințele pretului gr. or. Ioan Giurca și în comuna *Colun*, o comună mică de 120 familii, situată pe țărmul drept al Oltului, în nemijlocită apropiere de comitatul Sibiului. Sprijinită mai de toți proprietarii mai de frunte, Insoțirea își ia începutul cu 60 de membri. Speranță e, că cu timpul toți locuitorii din comună vor intra în această Insoțire, după ce se vor fi conștii despre binefacerile, ce le revărsă asupra membrilor săi din această Insoțire. Conducătorii acestei Insoțiri luând în considerare procurarea de capitalieftin, pe lângă alte foloase, ce le va aduce Centrala Insoțirilor, ce s'a proiectat din partea conducătorilor Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiului, deja la începutul activității acestei Insoțiri, au decis a lua parte la înființarea Centrală.

Moravuri sălbatice. Deși omenimea înaintează din zi ce merge pe calea civilizațiunii și prin urmare ai crede că omenimea se desbară tot mai mult de însușirile sălbatice, ce ne-au rămas moștenire dela strămoși, totuși se mai cultivă încă și astăzi unele obiceiuri, cari numai cinstite nu fac omenime. Astfel chiar în unele din țările cele mai civilizate, precum este America și Anglia, se cultivă așa numita »luptă de box«, adică lupta cu pumnul și Americanilor și Englezilor le face o deosebită plăcere să fie de față la astfel de lupte sălbatice dând mari premii în bani luptătorilor de box. O astfel de luptă s'a dat zilele trecute în America între americanul Geffrey și Negrul Johnson. Iată cum s'a petrecut această luptă sălbatică:

La orele 2 jum. se afla în arenă un public foarte numeros: poliția și armata luaseră mari măsuri de ordine. Luptătorii s'au înțeles să împartă premiul: 60 la sută învingătorul și 40 la sută învinsul. Cu chipul acesta învingătorul urma să primească 810.000 lei, iar învinsul 555.000. După un examen medical al beligeranților, lupta a început.

Primele 10 tururi s'au arătat favorabile albului, în curând însă el fu părăsit de puteri. La al 15 tur albul fu bătut cu desăvârșire de negru. O furtună de indignare se deslănțu în mulțime. Negrul aplicase albului niște lovituri așa de puternice în față, încât acesta, vreme de vreo 10 secunde a zăcut la pământ, neputând să se ridice. Negrul a luat aceasta drept un semn de victorie.

Urmarea acestei învingeri a fost, că a isbucnit din nou ura între populațiunea albă și neagră a Americii. Din America vin știri despre ciocniri între negri și albi din pricina victoriei negrului Johnson la luptele de box. Sunt 20 morți și sute de răniți până acum. În Norfolk 300 marinari au prigonit pe toți negrii de pe străzi. Armata e consemnată și liniștea se menține numai cu greu. În Londra s'au produs de asemenea conflicte cu negri, aflându-se victoria lui Johnson. Doi artiști negri, cari eșiau dela reprezentare, au fost maltratați de mulțime. Dacă ura aceasta nu va conțeni, ne vom trezi în curând cu o luptă pe viață și moarte între Albiși Negrii, care numai cinstite nu face vesucului, în care ne aflăm.

Ninsori mari în Elveția. Din Zürich se telegrafiază, că pe munții Elveției au fost ninsori uriașe. Pe munții Rigi, Pilat, Gotthard etc. temperatura e sub gradul zero. Timpul e foarte urât și rece.

Petrecri de vară: Pompierii voluntari din Brașov vor ținea în caz de timp favorabil Duminecă în 10 Iulie st. n. obișnuita lor petrecere de vară la „Fântâna popii“, la care prin aceasta invită pe toți amicii și viitorii de bine. Ținerea acestei petreceri se va face cunoscută Duminecă dim. la 6 oare prin signalul de foc.

—Duminecă în 27 Iunie n. se dă sub conducerea d-lui Aurel P. Bănușiu și cu

concursul bursierilor societății noastre teatrale un mare concert în Lugoș, în favoarea inundaților din valea Almajului (com. Caras-Severin).

De sfinții Petru și Pavel artiștii noștri d-na și d-nul Zaharie Bărsan dau o reprezentație teatrală în Sebeșul-săsesc.

Copil de față se pot ușor apăra contra catarului de intestine, dacă se vor nutri cu Kufek și lapte. Kufek îmbunătățește laptele, îl face ușor de mistuit, împedecă nemistuirea și asigură copiilor o dezvoltare bună.

Discursul funebral

rostit de directorul școlii primare de băieți din Brașov, Stefan Popovici, la înmormântarea regretatului protopop Vasile Voina.*)

„Cel ce va face și va învăța, acesta mare se va chiuma întru împărăția cerurilor“, Mat. cap. 5, vers 19.

Mult stimată și jalnică ascultător!

În cel mai plăcut anotimp al anului, în luna lui Mai, când nu prea suntem dați a auzi vești triste și a îndura nenorociri, — când toată suflarea omenească se bucură de frumsețile bogatei naturi, — când livezile înverzite și codrul înfrunzit cu milioanele lor de flori și floricele răspândesc în natura reînsuflețită aerul plăcut, aromatic și de viață dătător al primăverii, când dragălașele păsărele dela cuibulețele lor, desfătează prin ciripitul și cântecele lor plăcute auzul nostru, înveselindu-ne inimile și nutrind speranțele unui viitor mai bun; greu și dureros atinse inimile noastre trista veste, căzută ca un fulger din cerul înseninat al speranțelor viitoare, că valorosul, iubitul și de toți stimatul nostru protopresbiter tractual și inspector confesional al școlii primare din tractul Brașovului, Vasile Voina a încetat din viață.

Cu toate că știam cu toții, că de câțva timp iubitul nostru protopresbiter tractual era suferind și îl vedeam mai slăbit și mai indispus ca de obicei, totuși nu ne așteptam la această catastrofă prea timpurie, ci trăiam încă în nădejdea dulce, că suferințele lui se vor alina și noi — totdeauna mândrii de șeful nostru, — vom avea în curând mângăerea de a-l avea iarăși în mijlocul nostru pe deplin însănătoșat.

Soartea însă și de astădată ne-a fost prea mășteră și crudă și a răpit din mijlocul nostru prea de timpuriu pe acela care dacă ar fi trăit cât vredniciei săi înaintași în acest înalt post, multe din durerile noastre le-ar fi mai alinat și multe din neajunsurile vieții noastre pline de lipsuri și de greutate, prin calitățile sale eminente prin voința sa tare și prin inima sa nobilă și tactul de a conduce cu înțelepciune, le-ar fi schimbat spre bine.

Pentru că, jalnici ascultători, fericitul în Domnul, conștiu fiind de înalta sa misiune, a avut totdeauna înaintea ochilor săi sufletești cuvintele sf. Ioan Chrisostom, care zice cătră Antiochieni: »Nu-i lipsă de cuvântări multe, nici de legi amănunțite, nici de învățături felurite: Voința ta să fie lege!« »Voiești să fii în frunte, concede aceasta, mai întâi altora, voiești să fii iubit, iubește; tu fii legislatorul vieții tale!«

Și între aceia, cari l-au cunoscut pe fericitul în Domnul protopresbiter Vasile Voina, noi, învățătorii dela școlile primare centrale din loc și cei din tractul Brașovului, al căror jalnic încredințat interpret sunt eu, noi, ne-am conștii în mai multe rânduri, că răposatul și mult regretatul nostru șef a fost un suflet nobil, cum rar se întâlnește și a interpretat cu drag interesele noastre învățătoresci peste tot. Nu a fost omul vorbelor goale, ci al faptelor nobile și echitabile, care știa să-și respecte cuvântul dat, pentru că să fie respectat și iubit de toți.

Prin pierderea lui — toți am pierdut, dar mai ales școlile noastre primare din loc precum și cele din tractul întreg și

*) Din cauza grevei tipografilor întârziat — N. R.

noi — învățătorii acestora, în timpurile grele ce străbatem, — când bărbații devotați școlii preste tot și prin ea viitorului nostru și al scumpei noastre patrii, sunt atât de rari, am pierdut în el mai mult decât pe un tată bun, căci am pierdut pe unul dintre cei mai mari și mai desinteresați sprijinitori, pe unul dintre cei mai buni și mai sinceri sfătuitori ai noștri.

Ne împlinim deci numai o datorie sfântă de fii sufletești atunci, — când din acest regretabil incident aducem modestul nostru prinos de recunoștință fească, care te va însoți până dincolo de mormânt, în locașurile senine ale vecinicii, unde »Mare te vei chema, după vrednicia Ta«.

»Dormi în pace suflet nobil, eternă fie între noi memoria Ta!«

Espoziția de jocuri românești la Ibașfalău.

Nu de mult s-a publicat un apel prin ziarele noastre, în care se recercă și se, invită călduros toate satele din apropierea Ibașfalăului să ia parte la susnumita expoziție.

Vremea se apropie, 24 Iulie st. n. terminul expoziției e aici.

E datorita deci a fiecărui preot și învățător să înjghebeze din comuna proprie o ceată de călușeri, prezentându-se la cea expoziție, care pe lângă că va fi interesantă, are menirea de a scoate la iveală diferitele tipuri, jocuri, chiuituri și porturi a satelor noastre.

Centralei »Asociațiunii« i-se imbie un prilej bun de a-și putea îmbogăți muzeul cu ceva, trimițând pe atunci un fotograf, ca să fotografieze diferitele cete de călușeri ai satelor noastre, cu deosebite porturi.

Datoria despărțămintelor »Sighișoara«, »Sânmartin« și »Mediaș« ale Asociațiunii, ce sunt mai aproape de Ibașfalău, este să ajute, să îmbărbăteze această expoziție, ca să fie bine reprezentată și succasă.

Prezidenții despărțămintelor amintite ar face un lucru înțelept, comunicând urgent tuturor preoților și învățătorilor din comunele despărțămintelor proprii, ca să ia parte la expoziție cu câte o ceată de Românași jucători.

De altcum nimenea nu îndrăznește a trage la îndoială bunăvoința și sprijinul pomenitelor despărțăminte, dintre cari unele poate până acum ni-au ajutat și ne ajută, ca să fie cât se poate de succasă expoziția, ce vom a o întrupa.

Chestia cu despărțămintele s-a pomenit, ca să ținem în continuu treaz sufletul bunilor Români, la sprijinul cărora nădăjduind, credem că vom putea vedea încurând întâia expoziție de jocuri românești, desigur frumoasă, impunătoare și chiar instructivă.

Sighișoreanu.

ULTIME ȘTIRI.

Roma, 8 Iulie. Ziarele află din Atena că chestiunea cretană se va rezolva pe cale pacinică. Veniselos a reușit să convingă pe fruntașii politici din Creta ca să accepte propunerile puterilor protectoare și să recunoască suveranitatea Turciei asupra insulei. Sunt speranțe că tratativele în această privință nu vor mai întâmpina nici o dificultate.

Constantinople. 8 Iul. Poliția a dat de urmele unei conspirații, care avea de scop asasinarea miniștrilor și a altor bărbați de stat. S'au confiscat mai multe documente compromițătoare. Doi dintre conspiratori au fost arestați. Conspiratorii aveau o tipografie proprie, unde s'au găsit o mulțime de manifeste în privința guvernului.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Succesorii.

Radactor respons.: Ioan Spuderca.

Prețurile netto cassa.

Nicolae Balea

Măiestru pantofar Brașov. Strada Orfanilor Nr. 2. aproape de piața mare. Recomandă tot felul de încălțăminte — pentru bărbați, dame și copii, mare asortiment de ghiete sezon de vară.

Mare magazin, de tot felul de încălțăminte, lucru de mână, bun și cu prețuri foarte reduse. Ocazia cea favorabilă, pentru de a cumpăra cele

ma bune, mai durabile ușoare și plăcute încălțăminte pentru toate sezoanele cu prețurile cele mai reduse numai în depositul dlui pantofar Balea, se pot găsi.

Brașov. Strada-Orfanilor nr. 2.

Prețurile netto cassa.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 3. vis-à-vis de Băcănă Stéua Roșie.

Recomandă Onor. public la casuri de morțe, așezământul său de înmormântare bogat asortat în cari toate obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot căpăta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depou de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununii** pentru monumente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de **marmură**, care **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai**, precum și un **car funebru** véné, pentru **copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se **execută prompt și ieftin**, i au asupra-mi și **transporturi de morți în străinătate.**

La casuri de morțe a se adresa la

E. Tutsek.

115-*

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5. SIBIU. (edificiile proprii.) recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru **edificii, recolte, mașini, mobile** etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai ieftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezământele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții și cu **termin fix** cu platire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru **serviciul militar**, și asigurări pe **spese de înmormântare**, mai departe asigurări de accidente corporale, contra **infracției** (furt prin spargere și asigurări de pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea an. 1909 K. 4.831,168 51

Capitale asigurate pe viață achitate K. 4.571,035 31

Starea asigurărilor de foc cu sfârșitul anului 1909 . . . K. 112.045 419 —

Starea asigurărilor de viață cu sfârșitul anului 1909 . . . K. 10.847,132 —

Fonduri de întemeiere și de rezervă K. 2.309.387 —

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Persoane vărsate în Acuziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.

Cumpărați cartea veselă și hazlie alui Noia-Oardin:

„Năzdrăvăniile viteazului Toporâște“

Vânzoala Filisteilor, viclenia Vulpoilor, Cometul Hăluia, și alte minunăți întâmplare acum, și scrise cu mult haz pe 100 pagini pentru popor. Coperta originală reprezentă pe vestitul opșitar în sat la iei, pecând istorisește despre baron ligi și despre — Goliatu lor. etc. Călăuză la vânzoala viitoare. Prețu 40 bani (20 cruceri) — Se poate comanda dela librăria A. Mureșan Brașov, și dela Administrația Gazetei Transilvane. Vânzătorilor rabatul cuvenit.

„ECONOMUL“

Institut de credit și economii, societate pe acțiuni. Centrală în Cluj (casa proprie) Strada Vesselenyi-Miklós 26. Filiale în Gherla, Ludoșul de Mure Panticeu, expozitură în Aiud.

Intemeiat la anul 1886.

Are Capital social în 4000 acțiuni
K. 400.000
„ Fonduri de rezervă „ 250.000
„ Fonduri culturale și de binefacere „ 15.000
„ Depuneri spre fructificare peste „ 1.600.000

Primește depuneri spre fructificare dela privați cu $4\frac{1}{2}\%$ și cu 5% iar la sume peste 10.000 cor. și dela corporațiuni culturale sau filantropice cu condițiuni excepțional favorabile.

Escontează cambii cu cel puțin două subscrieri;

Dă împrumuturi pe cambii cu acoperire ipotecară cu 7% și 8% ; Acoardă împrumuturi ipotecare cu amortizare pe 10, 20 și 30 ani cu 7% .

Acoardă împrumuturi de Cont curent cu acoperire de hârtii de valoare notate la bursă cu 6% și 7% .

„Economul“ ajută, ca să se înființeze în comune bănci sătești; de acelea s'au făcut la Gilău, Feneș, Sălciaua Tic, Berind, Măcișul Ung., Gădălis'.

„Economul“ mijlocește cele mai bune asigurații pe viață și contra focului.

Președinte: Vicepreședinte:
Dr. Isidor Marcu. Ioan Nestor de Desmir,
Dir. executiv:

Dr. Amos Frâncu.
Membrii în Direcțiune: Dr. Elie Dăiauu, Ladisiau Papp, Dr. Baziliu Bașiota, Dr. Romulus Marcu, Iuniu Br Hodoș, Dr. Coriolan Pop. Jurisconsult: Dr. Victor Poruția, avocat.

De vânzare

Casele din Valea morilor Nr. 5/c compuse din 5 odăi, 2 pivnițe, cămară, poduri mari, grajd, șopron, 2 cur apă în curte Se mai vinde și o g. dină fructiferă.

Doritorii de a cumpăra sunt rugați a se învrma la adresa de sus.

Prețurile cerealelor din piața Brașov
Din 8 Iulie 1910

Măsura său cretațes	Calitatea.	Valuta în Kor
1 H. L.	Grăul cel mai frumos.	20
"	Grău mijlociu	19
"	Grău mai slab	18
"	Grău amestecat	17
"	Săcară frumósă.	13
"	Săcară mijlocia.	12
"	Orz frumos	10
"	Orz mijlociu.	9
"	Ovės frumos.	7
"	Ovės mijlociu	6
"	Cucuruz	12
"	Mălaiu (meiu)	11
"	Mazăre.	22
"	Lințe	20
"	Fasole	22
"	Sămēntă de in	20
"	Sămēntă de cânepă	15
"	Cartofi.	4
"	Măzărliche.	—
1 kilă	Carne de vită	1 28
"	Carne de porc	1 60
"	Carne de cerbece	96
100 kil.	Său de vită prospēt.	40
"	Său de vită topit.	6

Fragi de grădină.

Kilo 1 cor.

din 17 ale lunei curente se poate căpăta în fiecare zi proaspete la
Heinrich Zintz,
Deposit de poame al lui Martin Horváth,

VASILE MUSCALU

primul
atelier
de curelar
român

in Brașov Strada noauă 7. Am onoarea recomanda On. Public din Brșov și jur Atelierul meu de curelărie, provăzut cu tot felul de hamuri de lux și pentru lucru, din piele de blanc, precum și tot felul de curele de incins, șerpăre, șele în diferite colori, artistice lucrate. Se primesc și reparături de tot felul, curele, geante de călătorie și pungi, etc. etc. precum și plosci de lemn îmbrăcate în curele frumoase, în mărimi și colori diferite. La atelierul meu de pielărie din Brașov, comanda postale se efeptuesc grabnic și cu preturi moderate.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiu st. n. 1910 și până în 1 Oct. st. n. 1910.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:
I. Trenul mixt la ora 6:36 min. dimîn.
II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 6. 2:20 m. p. m.
III. Trenul de pers. la ora 7:40 min. sēra.
IV. Tr. accel. p. Arad la orele 10:05 m. sēra.
V. Tr. accel. p. Arad la orele 6:00 min. dim.

Dela Brașov la București:
I. Trenul de persoane la ora 3:16 m. dim
II. Trenul mixt la orele 12:32 m. p. m.
III. Trenul accel. la ora 2:34 min. p. m. (se vine pe la Clușiu).
IV. Tren mixt la orele 6:40 sēra.*
* (care circula numai la Predeal).
V. Tren accel. la orele 5:26 min. dimîn.*
* (până la 15 Noemvrie)

Dela Brașov la Zērnesci (gara Bartolomeiu)
I. Trenul mixt la ora 9:27 min a. m.
II. Trenul mixt la ora 2 48 min. p. m.
III. Tren mixt la ora 10:11 sēra.

Dela gara Bartolomeiu la Făgăraș:
I. Tren de pers. la ora 4:34 min. dimîn.
II. Tren la ora 7:58 minute dimineața.*
III. Tren la ora 107 minute p. m. (are legătură până la Nagyszeben sos. 8:59 seara).
IV. Tren la ora 3:10 minute p. m.*
V. Tren la ora 5:39 minute p. m. (* până la Feketehalom.)

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:
I. Tren acc. p. Arad la orele 5:16 m. dim.
II. Trenul de persoane la ora 7:35 dim.
III. Tr. accel. peste Clușiu la 6.2:19 m. p. m.
IV. Trenul mixt la ora 8:56 min. sēra.
V. Trenul accel. la ora 10:04 seara.

Dela București la Brașov:
I. Tren. de pers. la ora 6:50 min. dimîn. (numai dela Predeal).
II. Trenul accel. la ora 2:0 min. p. m. (Are legătură cu Sibiu și Cluj).
III. Trenul pers. la ora 4:05 m. p. m.
IV. Trenul mixt. la ora 9:13 min. sēra.
V. Trenul accel. la ora 10:44 m-n. seara.*
* (până la 15 Noemvrie).

Dela Zērnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu).
I. Trenul mixt la ora 7:30 min. dim.
II. Trenul mixt la ora 1:20 min. p. m.
III. Tren mixt la ora 7:27 sēra.

Dela Făgăraș la gara Bartolomeiu:
I. Tren la ora 7:04 min. dimineața.
II. Tren la ora 9:58 min. a. m.*
III. Tren la ora 12:12 min. a. m.
IV. Tren la ora 7:17 minute p. m.*
V. Tren la ora 9:59 minute seara. (* dela Feketehalom.)

Circulația trenurilor locale și Motoarelor Brașov-Săcele.

valabil dela 1 Maiu 1910.

Din Brșov-piața pleacă la : Noua, Dârste, Păcsfalu, Tūrköš, Csernat Satulung, Zajzon
7:02 8:07 9:01 10:14 11:10 12:18 1:56 2:30 3:20 4:33 5:55 7:15 7:44 10:12
La Gară: 7:16 7:30 8:27 8:51 10:20 11:22 11:56 1:24 1:43 2:10 3:17 4:35 5:41 6:10 7:05 8:18 8:57 9.